

KARTA KURSU
Wykład ogólnouczelniany semestr letni

Nazwa	Rodzina, płęć i ciało w kulturach starożytnych Basenu Morza Śródziemnego
Nazwa w j. ang.	Family, sex and body in the cultures of the ancient Mediterranean

Kod		Punktacja ECTS*	1

Koordinator	Prof. dr hab. Marek Wilczyński	Zespół dydaktyczny Prof. dr hab. Marek Wilczyński

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem wykładu jest zapoznanie studentów różnych kierunków Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie z regulacjami prawnymi, religijnymi i obyczajowymi dotyczącymi starożytnej rodziny, jak też seksualności człowieka kultur antycznych. Student zapozna się z różnym podejściem do zagadnienia seksualności, założenia rodziny, pożycia rodzinnego, wychowania dzieci, jak też obyczajami dotyczącymi poszczególnych etapów życia człowieka takich jak narodziny, rytuały przejścia, zaręczyny i ślub oraz pogrzeb w kulturach starożytnego Egiptu, Syrii, Izraela, Grecji Rzymu.

Warunki wstępne

Wiedza	Student posiada wiedzę ogólną z zakresu historii powszechnej starożytności i geografii fizycznej na poziomie szkoły średniej
Umiejętności	brak
Kursy	brak

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01: Zna rolę i znaczenia badań nad historią rodziny i antropologii historycznej w rekonstrukcji naszej wiedzy o przeszłości.	K_W02; 04;
	W02: Wie o różnorodności źródeł do poznania historii rodziny i antropologii historycznej w odniesieniu do starożytności	K_W13
	W03: Zna różne czynniki wpływające na rozwój rodziny i seksualności ludzi antyku w tym zwłaszcza zachowań, zwyczajów poglądów religijnych i kulturowych.	W06; 08;15

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01: Charakteryzuje przemiany zachodzące w mentalności ludzi cywilizacji antycznych z jednoczesnym wskazaniem powiązań tematycznych występujących w odniesieniu do różnych dyscyplin zajmujących się badaniem przeszłości, w tym przede wszystkim z antropologią historyczną.	K_U01; 02; 03;
	U02: Dostrzega korzyści płynące ze znajomości problematyki rodziny, płci i seksualności epoki starożytnej dla rozumienia podobnych procesów zachodzących w późniejszych epokach.	K_U03; 05; 08; 09;
	U03: Wykazuje powiązania między dawną obyczajowością starożytnego Śródziemnomorza, a późniejszym rozwojem kultur europejskich	K_U13,14

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01: Rozumie konieczność przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej.	K01; 04; 05; 06
	K02: Wykazuje niezależność i samodzielność myśli, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych samych cech.	K_K04; 05; 06; 08; 10
	K03: Jest zdolny do okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych.	K_K04; 10; 11;

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	15									

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład ogólnouczelniany w wymiarze 15 godzin, prowadzony głównie metodą wykładu klasycznego w oparciu o multimedialne środki dydaktyczne z elementami wykładu interaktywnego i dyskusji.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X					
W02								X					
W03								X					
U01								X					
U02								X					
U03								X					
K01								X					
K02								X					

Kryteria oceny	Zaliczenie nastąpi na podstawie aktywnego udziału studentów w wykładach i zaangażowania w dyskusję w ramach zajęć prowadzonych jako wykład interaktywny

Uwagi	

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Rodzina prehistoryczna. Kult płodności i jego wpływ na obyczajowość i sztukę.   2. Rodzina i obyczajowość seksualna w Syrii i Egipcie starożytnym   3. Seksualność, rodzina i stosunek do ciała w starożytnym Izraelu.   4. Piękno ciała ludzkiego i „bezgrzeszna rozwiązłość“ starożytnych Greków i Rzymian   5. „Rankiem na czterech nogach“ – narodziny, dzieciństwo i wychowanie w Grecji i Rzymie   6. „W południe na dwóch nogach“ – ważne momenty dorastania i życia dorosłego w Grecji i Rzymie   7. „Wieczorem na trzech nogach“ – starość, śmierć i pogrzeb w Grecji i Rzymie   8. Świat płatnej rozkoszy – prostytutka w świecie starożytnym.

Wykaz literatury

Krzak Zygmunt, *Od matriarchatu do patriarchatu*, Wydawnictwo TRIO, Warszawa 2007
 Geschichte der Familie. Altertum, pracazbiorowa, Magnus Verlag, Essen 2005
 Winniczuk Lidia, *Ludzie zwyczaje i obyczaje starożytnej Grecji i Rzymu*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006
 ReinsbergCarola, *Obyczaje seksualne starożytnych Greków.*, Uraeus, Gdynia 1998
 Grimal Pierre, *Miłość w starożytnym Rzymie*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 2005
 Brown Peter, *Ciało i społeczeństwo. Mężczyźni, kobiety i abstynencja seksualna we wczesnym chrześcijaństwie.*, Wydawnictwo Homini, Kraków 2006.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin zajęć w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Konsultacje indywidualne	5
	Uczestnictwo w egzaminie/zaliczeniu	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu (kolokwium)	
Ogółem bilans czasu pracy		30
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1